

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Doroftei Roman în numele ÎM CIA „Transelit” SA și de către avocatul Tetelea Marcel în numele părții vătămate Rotarenco Ruslan împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

*Slivinski Nicolai xxxxxxxx, născut la
xxxxxxxxxxxx.*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 30.10.2017 – 12.07.2018;

Instanța de apel: 10.09.2018 – 18.10.2018;

Instanța de recurs: 09.09.2019 – 24.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 iulie 2018, Slivinski Nicolai a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u. c., fără privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport.

A fost admisă parțial acțiunea civilă a părții vătămate Rotarenco Ruslan. S-a încasat de la ÎM CIA „TRANSELIT” SA în beneficiul iui Rotarenco Ruslan suma de 7143,53 lei. S-a încasat de la Slivinski Nicolai în beneficiul lui Rotarenco Ruslan suma de 78500 lei, dintre care suma de 75000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 3500 lei ce reprezintă cheltuieli de judecată, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-au respins cerințele ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC cu privire la încasarea sumei de 36000 lei drept plata pentru reținerea

mijloacelor de transport la parcare cu plată, ca fiind neîntemeiată.

S-a respins cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare și anume 640 lei pentru efectuarea raportului de expertiză, trecându-le în contul statului.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, Slivinski Nicolai la data de 05 mai 2017, aproximativ ora 11:30 min., aflându-se la volanul automobilului de model „Opel Astra”, cu n/î XXXXXXXX, se deplasa pe str. Șoseaua Balcani din direcția com. Ciorescu spre str. Doina, mun. Chișinău, în timpul deplasării pe str. Șoseaua Balcani km 13 - 155m conducătorul auto nu a manifestat atenție sporită la trafic, n-a ținut permanent seama de împrejurări, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, prin ce a încălcat prevederile alin. 39 alin.(1) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009(în continuare R.C.R.), conform căroră „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau alte schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, cerințele art.3 din R.C.R. potrivit căroră „Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente”, cerințele art. 4 din R.C.R., potrivit căroră „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”, cerințele art. 45 alin.(1) din R.C.R., potrivit căroră „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere” și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sânt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic” și prin

urmare ieșind pe contrasens a comis tamponare cu motocicletă de model „Yamaha Dragstar” cu număr de înmatriculare QFO 014, condus de către Rotarenco Ruslan Ivan, care se deplasa regulamentar pe str. Șoseaua Balcani spre corn. Ciorescu.

În rezultatul impactului, unitățile de transport implicate în accident au fost deteriorate considerabil, iar conducătorului auto Rotarenco Ruslan i-au fost cauzate vătămări corporale medii, manifestate prin „Luxații deschise a oaselor cuneiforme mediale și intermediu, oaselor metatarsieni I-III, falangelor proximale degetelor I-III, falangei distal deget V al plantei drepte, fractura deschisă cominutivă maleolei laterale pe dreapta G-A tip III A, defect tegumentar plantei drepte pe suprafața postero-medială, plăgi contuze scalpate 1/3 medie și proximală gambei drepte, decolare extinsă a țesuturilor moi a gambei și plantei drepte” confirmat prin raportul de expertiză medico - legală nr. 1619/D din 24 august 2017.

Cauza penală a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în baza art.364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Olesea Rusu prin care a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-l recunoaște culpabil pe inculpatul Slivinschi Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod Penal, stabilirea pedepsei complimentare, în temeiul art. 65 alin. (3) Cod Penal, sub formă de privare a dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani și încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 640 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Rotarenco Ruslan cu dispunerea încasării acestora din contul inculpatului Slivinschi Nicolai în beneficiul statului.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că:

- reieșind din prevederile art. 61 Cod Penal și art. 75 Cod Penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, iar din considerentul că la săvârșirea infracțiunii inculpatul Slivinschi Nicolai s-a folosit de drepturile de conducere a mijlocului de transport;

- consideră că în privința inculpatului urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră și anume aplicarea pedepsei penale complimentare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, deoarece mijlocul de transport este un izvor de pericol

social sporit pentru participanții la trafic, mai ales că în prezent se comit cu frecvență sporită acțiuni similare, ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța lor socială;

- consideră, că este oportun și necesar de aplicat față de inculpat pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, care va extinde și efectele sancționării inculpatului pe o perioadă mai extinsă până la expirarea pedepsei complementare, ceea ce va determina revizuirea comportamentului și integrarea socială, cu renunțarea la săvârșirea infracțiunilor, precum și abținerea de la comiterea unor asemenea infracțiuni e către alte persoane;

- a invocat prevederile art. art. 227, 229 Cod procedură penală, solicitând ca încasarea cheltuielilor de judecată să se facă din contul inculpatului.

3.2 Avocatul Roman Doroftei în numele ÎM CIA „Transelit” SA, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a lăsa fără soluționare acțiunea civilă înaintată de către ÎM CIA “Transelit” SA.

În motivarea apelului, avocatul Roman Doroftei în numele ÎM CIA “Transelit” SA a indicat că:

- prima instanță nu s-a expus asupra faptului că partea vătămată Rotarenco Ruslan nu s-a adresat cu notificare și nu a înștiințat despre producerea accidentului, astfel asigurătorul ÎM CIA „TRANSELIT” SA a fost pus în imposibilitatea deschiderii dosarului de daună și stabilirea întinderii reale a prejudiciului material;

- nu s-a expus asupra imposibilității calculării și achitării despăgubirii de asigurare de către ÎM CIA „Transelit” SA, în lipsa cererii de despăgubire și a probelor (cecuri, facturi, cartelă medicală) etc., deci, în mod pripit și prematur admitând pretențiile formulate;

- sentința atacată în partea ce vizează latura civilă nu cuprinde analiza și evaluarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a mijloacelor de probe administrate, sub aspectul aprecierii probelor, în vederea stabilirii stării de fapt și de drept cu privire la quantumul exact al despăgubirii de asigurare, astfel, prima instanță n-a acordat deplină eficiență dispozițiilor articolelor 7, 101, 384 Cod de procedură penală;

- prima instanță greșit a apreciat probele administrate în pofida faptului, că probatoriul administrat în cauză nu dovedește cu certitudine quantumul despăgubirii de asigurare suportat de Rotarenco Ruslan, iar cecurile prezentate nu au tangență directă cu consecințele accidentului

rutier;

- făcând trimitere la dispozițiile art. 73 Cod de procedură penală, a invocat că, ÎM CIA „Transelit” SA nu a fost recunoscută ca parte civilmente responsabilă nici de către organul de urmărire penală nici de către instanța judecătorească, lipsind cu desăvârșire vreun act procedural care să ateste acest fapt;

- prima instanță a motivat în descriptiv că „instanța de judecată va încasa această sumă de la compania de asigurări atrasă în proces prin cererea de chemare în judecată depusă de partea civilă” omițând faptul că ÎM CIA „Transelit” SA nu a fost recunoscută într-o astfel de calitate procedurală;

- prima instanță incorect și confuz a statuat că ÎM CIA „Transelit” SA are calitatea de izvor de pericol sporit, întemeind pretențiile părții civile pe dispozițiile art. 1410 Cod Civil, deoarece ÎM CIA „Transelit” SA nu deține în posesiune/proprietate automobilul Opel Astra cu n/î XXXXXXXX condus de Slivinski Nicolai;

- prima instanță nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția referitor la încasarea pagubei de la partea civilmente responsabilă - ÎM CIA „Transelit” SA;

- prima instanță nu a respectat normele legale de drept inserate, deoarece, judecând nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, nu a indicat motivele pentru care instanța a admis probele aduse în sprijinul pretențiilor civile, nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele de fapt și de drept prin analiza tuturor bonurilor medicale și în consecutivitatea expusă, raportată la normele de drept relevante.

3.3 Reprezentantului IC AP "Coopalimentara", Catan Valeriu, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței privind condamnarea lui Slivinski Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(1) Cod Penal, în partea respingerii cererii „Coopalimentara” a UCCC privind recuperarea cheltuielilor judiciare legate de păstrarea corpurilor delict - automobilului de model "Opel Astra" cu numărul de înmatriculare - XXXXXXXX și motocicletei de model „Yamaha Dragstar” cu număr înmatriculare - 014 QFO și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a să fie admisă cererea ICAP „Coopalimentara” a UCCC și a încasa în contul ei suma de 36000 lei cu titlul de cheltuieli judiciare;

3.4 Avocatul Tetelea Marcel în numele părții vătămate Ruslan Rotarenco, care a solicitat casarea sentinței contestate cu emiterea unei noi hotărâri în partea prejudiciului moral, privind încasarea din contul inculpatului Slivinski Nicolai suma de 224 000,00 lei.

În motivarea apelului, avocatul Tetelea Marcel în numele părții vătămate Ruslan Rotarenco a indicat că:

- deși instanța a făcut referire la faptul că partea vătămată are la întreținere trei copii minori și o soție, aflată în concediu de maternitate, neavând nici un fel de venituri, acest fapt nu a fost luat în considerare la evaluarea mărimii pagubei morale. Iar faptul aflării la întreținerea inculpatului a doi copii s-a calificat ca circumstanță atenuantă la stabilirea mărimii prejudiciului care urmează a fi achitat. Și faptul că, fiind un bărbat, care întreține familia sa, iar la moment fiind invalid, și lucrând anterior accidentului în calitate de mecanic auto, la moment fiind lipsit de posibilitatea de a se deplasa normal, victimei accidentului auto în mare măsura i-a fost afectată situația socială și profesională;

- prin producerea accidentului rutier din vina lui Slivinski Nicolai, părții vătămate i-a fost cauzate prejudicii materiale considerabile, cauzate prin cheltuieli financiare enorme pentru tratamentele costisitoare, cheltuieli de transport, procurarea alimentelor speciale, precum și alte cheltuieli survenite în urma accidentului rutier;

- prin accidentul produs, victimei Rotarenco Ruslan i-au fost cauzate în afară de suferințe fizice și suferințe psihice enorme, legate de starea de agravare a sănătății, lipsirii posibilității de a se deplasa, de a lucra și de a întreține pe sine și familia sa;

- victima accidentului rutier a suferit un șoc, în urma căruia rămâne cu sechele de ordin emoțional. Pe lângă coșmaruri și frica de mașini, s-a aparat o depresie puternică, dependența de substanțe anestezice, îi este frică și rușine să iasă în public, fiindcă este nevoit să meargă cu baston. Problemele s-au apărut după accident și au un impact profund. Este de menționat că, traumele de acest gen se mai pot apărea la mai mult timp după producerea accidentului. Operațiile repetate pentru vindecarea rănilor fizice în mod direct duc, în timp, la traume psihice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2018 a fost respins ca inadmisibil apelul reprezentantului ICAP "Coopalimentara", Catan Valeriu.

Au fost respinse ca nefondate, apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Olesea Rusu și apelul avocatului Marcel

Tetelea în interesele părții vătămate, Ruslan Rotarenco.

A fost admis apelul avocatului Roman Doroftei în interesele ÎM CIA "Transelit" SA, casată sentința în partea încasării prejudiciului material și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Acțiunea civilă înaintată de către partea civilă, Rotarenco Ruslan privind încasarea prejudiciului material în mărime de 714 305 lei a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța de judecată în ordinea acțiunii civile. În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1 *Instanța de apel a statuat că:* raportând prevederile legale, la materialele cauzei, a apreciat apelul reprezentantului ICAP "Coopalimentara", Catan Valeriu, ca fiind inadmisibil, or din materialele cauzei instanța de apel nu a putu reține faptul că ICAP "Coopalimentara" beneficiază de calitatea de apelant conform art. 401 Cod de procedură penală.

Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 iunie 2018, ICAP "Coopalimentara" nu a fost afectată sub nici o formă, persoana juridică ne fiind parte pe dosar, or, cauza penală în speță nu se referă la careva drepturi și interese legale ale ICAP "Coopalimentara".

Instanța de apel a statuat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Instanța de apel a mai notat că deși inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, s-a căit sincer în cele comise, culpa acestuia în comiterea infracțiunii incriminate mai este demonstrată și prin următorul sistem de probe manifestat prin acte și documente, cum ar fi, declarațiile părții vătămate Rotarenco Ruslafi, precum și probele cu înscrisuri.

Privitor la numirea pedepsei, instanța de apel a menționat că la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Slivinschi Nicolai prima instanță a respectat pe prevederile art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal și a stabilit o pedeapsă echitabilă, din care motiv apelul procurorului urmează a fi respins, în partea în care solicită aplicarea pedepsei complementare.

Instanța de apel a reiterat că inculpatul Slivinschi Nicolai, în vârstă de 43 ani, a avut o comportare sinceră în cursul procesului penal în ce privește poziția de recunoaștere a vinovăției și din declarațiile acestuia în ședința de

judecată rezultă căința sinceră și regretarea faptei comise.

Instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat a aplicat inculpatului Slivinski Nicolai o pedeapsă sub formă de amendă reieșind din limitele prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod Penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, reducând sancțiunea cu amenda care va fi aplicată.

A mai notat instanța de apel că, având în vedere de circumstanțele atenuante stabilite, și că mijlocul de transport constituie pentru inculpat unica sursă esențială pentru obținerea legală a mijloacelor financiare de întreținere, instanța de fond, just a conchis de a nu-i aplica inculpatului sancțiunea complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport.

Cu referire la cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru instrumentarea cauzei penale în mărime de 640 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale din contul inculpatului, cerința, care fondat a fost respinsă de prima instanță, instanța de apel a constatat faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

Cu referire la acțiunea civilă a părții vătămate Rotareno Vitalie care a solicitat încasarea sumei de 7 143,5 lei cu titlu de prejudiciu material ce reprezintă cheltuieli pentru tratament, suma de 224 000 lei, drept prejudiciu moral și suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare (asistența juridică), instanța de apel a menționat că, cuantumul daunelor morale în mărime de 75000 lei, va acorda părții vătămate o satisfacție echitabilă, apreciindu-se totodată că această sumă nu reprezintă o sarcină disproporționată și excesivă ce i-ar reveni inculpatului, ținând cont de aportul contribuit la starea părții vătămate pînă în prezent.

Părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporală medii, din cauza traumei cauzate este nevoit să meargă cu baston, a avut mai multe intervenții chirurgicale la picior, fiind necesar la talpa piciorului de a fi instalat un implant. Toate acestea au avut un impact negativ asupra calității vieții părții vătămate, a fost în imposibilitate de a duce modul de viață de pînă la accident, de a contribui la întreținerea familiei, or acesta are la întreținere trei copii minori, iar ca rezultat al accidentului rutier a avut el necesitate de întreținere și susținere din partea familiei. Totodată, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral acordat părții vătămate,

instanța ținut cont că inculpatul la fel educă și are la întreținere copii minori, fiind tată solitar a doi copii minori.

Instanța de apel a mai notat că, avocatul Marcel Tetelea în numele părții vătămate, Ruslan Rotarencu nu a prezentat instanței de apel careva probe ce ar indica la circumstanțe ce nu au fost cunoscute de instanța de fond, sau nu au fost apreciate, pentru a admite acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral, integral, aceste stări de fapt, ca finalitate denotă necesitatea respingerii apelului depus în interesele părții vătămate.

Instanța de apel a reținut că în mare parte apelul avocatului în numele părții vătămate este fundamentat pe explicații, recomandări ale Hotărârii Curții Supreme de Justiție, însă acestea invocate independent de un act normativ nu pot fi luate în considerare de către instanța de apel.

Instanța de apel a mai stabilit că, în prezentul proces a fost atras în calitate de parte civilmente responsabilă prin cererea de chemare în judecată IM CIA „Transelit” SA, iar prima instanță, neîntemeiat a soluționat pretențiile civile ale persoanei juridice.

Instanța de apel a reiterat că conform art. 5 alin. (2) al Legii cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, în asigurarea obligatorie, raporturile dintre asigurat și asigurător, drepturile și obligațiile fiecărei părți, condițiile și modul lor de implementare se stabilesc prin lege. La materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar confirma că asiguratul sau partea vătămată sau adresat cu notificare și au înștiințat despre producerea accidentului, astfel asigurătorul ÎM CIA „Transelit” SA a fost pus în imposibilitatea deschiderii dosarului de daună și stabilirea întinderii reale a prejudiciului material.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Doroftei Roman în numele ÎM CIA „Transelit” SA prin care invocând incidența *pct. 6* din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei în latura civilă, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie lăsată fără soluționare acțiunea civilă formulată de Rotarencu Ruslan.

- avocatul Tetelea Marcel în numele părții vătămate Rotarencu Ruslan prin care invocând incidența *pct. 6* din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a sentinței și a deciziei Colegiului, cu emiterea unei noi hotărâri în partea prejudiciului moral, privind încasarea din contul învinuitului Slivinschi Nicolai suma de 216 500,00 lei. Admiterea recursului cu casarea parțială a deciziei în partea încasării prejudiciului material, cu menținerea hotărârii primei instanțe,

privind încasarea din contul IM „Transelit” S.A. suma de 7143,50 lei.

5.1 În susținerea recursului avocatul Doroftei Roman în numele ÎM CIA „Transelit” SA a invocat că:

- instanța de apel a omis a se expune asupra argumentelor înaintate în cererile de apel: nu s-a expus asupra faptului că partea vătămată Rotarenco Ruslan nu s-a adresat cu notificare și nu a înștiințat despre producerea accidentului, astfel asigurătorul ÎM CIA „Transelit” SA a fost pus în imposibilitatea deschiderii dosarului de daună și stabilirea întinderii reale a prejudiciului material. Nu s-a expus asupra imposibilității calculării și achitării despăgubirii de asigurare de către ÎM CIA „Transelit” SA, în lipsa cererii de despăgubire și a probelor (cecuri, facturi, cartelă medicală) etc., deci, în mod pripit și prematur admițând pretențiile formulate;

- sentința atacată în partea ce vizează latura civilă nu cuprinde analiza și evaluarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a mijloacelor de probe administrate, sub aspectul aprecierii probelor, în vederea stabilirii stării de fapt și de drept cu privire la cuantumul exact al despăgubirii de asigurare, astfel, prima instanță n-a acordat deplină eficiență dispozițiilor articolelor 7,101,384 Cod de procedură penală;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția referitor la faptul că: ÎM CIA „Transelit” SA nu a fost recunoscută ca parte civilmente responsabilă nici de către organul de urmărire penală nici de către instanța judecătorească, lipsind cu desăvârșire vreun act procedural care să ateste acest fapt; a concluzionat divergent cu privire la atragerea în proces a ÎM CIA „Transelit” SA indicând că „în prezentul proces a fost atras în calitate de parte civilmente responsabilă prin cererea de chemare în judecată”, fapt care contravine totalmente dispozițiilor art. 73 alin. (2) Cod de procedură penală; instanța incorect și confuz a statuat că ÎM CIA „Transelit” SA are calitatea de izvor de pericol sporit, întemeind pretențiile părții civile pe dispozițiile art. 1410 Cod Civil, deoarece ÎM CIA „Transelit” SA nu deține în posesiune/proprietate automobilul Opel Astra cu n/î XXXXXXXXcondus de Slivinski Nicolai;

- prima instanță nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția referitor la stabilirea calității de partea civilmente responsabilă - ÎM CIA „Transelit” SA;

- în cuprinsul deciziei nu se motivează concluzia privind respingerea motivelor invocate de apelanta ÎM CIA „Transelit” SA, astfel, instanța de apel face o evaluare și apreciere vădit neconcordantă a probelor prezentate

de părți, ce s-a reflectat în soluția pronunțată. Procedând în asemenea mod, instanța de apel n-a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată în raport cu motivele invocate de ÎM CIA „Transelit” SA.

5.2 *În susținerea recursului avocatul Tetelea Marcel în numele părții vătămate Rotarenco Ruslan, pe lângă redarea aceluiași motive expuse în cererea de apel, a mai invocat că:*

- prima instanță și de apel superficial au examinat acțiunea civilă depusă de partea vătămată, astfel instanței de recurs îi cuvine un rol important în repararea erorii judiciare în restabilirea echității în așa fel, ca părții vătămate să nu creeze imaginea că nu a fost auzit. Părții vătămate prin decizia contestată deja i s-a format impresia de imparțialitatea sistemului judiciar, luând în considerație aprecierile date de instanța de judecată a personalității inculpatului;

- prima instanță și cea de apel au luat în calcul poziția inculpatului, însă nu s-a ținut cont că pînă în prezent inculpatul n-a cerut scuze față de partea vătămată și familia lui;

- instanțele n-au luat în considerație faptul că, comportamentul inadecvat al autorului infracțiunii, care pe parcursul a 10 luni de zile (din momentul accidentului la 05 mai 2017 pînă la a treia ședința de judecată în februarie anului 2018) nu s-a interesat de starea sănătății a părții vătămate și nici nu a contribuit la reabilitarea lui. Iar suma mizeră de bani, în coraport cu cheltuielile real suportate de partea vătămată, acordată înainte de ultima ședința de judecată, a fost prezentată instanței ca fiind cetățean de bună credință care a sesizat fapta pentru stabilirea unei pedepse mai blânde, întru șablonarea unei persoane ca fiind „compătitor”;

- partea vătămată a fost supusă intervențiilor chirurgicale de 6 ori, și la moment transplantul de os a unui cadavru instalat nu s-a acomodat. Inculpatul nu acordă nici un sprijin în vederea însănătoșirii părții vătămate. Este evident că persoana vătămată va rămâne invalid pe tot restul vieții, fără posibilitatea de a se reveni în situația inițială;

- prin accidentul produs, victimei Rotarenco Ruslan i-au fost cauzate în afară de suferințe fizice și suferințe psihice enorme, legate de starea de agravare a sănătății, lipsirii posibilității de a se deplasa, de a lucra și de a întreține pe sine și familia sa.

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință

avocatul Luca Alexandru în numele inculpatului, prin care a manifestat dezacordul cu recursurile înaintate, a solicitat respingerea recursurilor motivând prin faptul că recursurile nu îndeplinesc cerințele de formă și conținut prevăzute de art. 429 și 430 Cod de procedură penală și lipsite de temeiuri legale.

7. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, conchide că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit reține că recurenții indică ca temei pentru declararea recursurilor ordinare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurenți nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, Colegiul penal lărgit a conchis că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui

temei de recurs, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelul recurentului, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în privința menținerii sentinței primei instanțe.

În privința argumentelor în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit a constatat că nu pot fi acceptate, or, aceste motive au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurenților în decizia adoptată (f.d. 187 – 193 v. II), pe care Colegiul penal lărgit le însușește, ce este conform practicii CtEDO cauza Albert vs. România din 16.02.2010.

În acest sens, Colegiul penal lărgit conchide că, susține concluziile instanței de apel precum că: *„cuantumul daunelor morale în mărime de 75000 lei, va acorda părții vătămate o satisfacție echitabilă, apreciindu-se totodată că această sumă nu reprezintă o sarcină disproporționată și excesivă ce i-ar reveni inculpatului, ținând cont de aportul contribuit la starea părții vătămate pînă în prezent. Or, părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporală medii, din cauza traumei cauzate este nevoit să meargă cu baston, a avut mai multe intervenții chirurgicale la picior, fiind necesar la talpa piciorului de a fi instalat un implant. Toate acestea au avut un impact negativ asupra calității vieții părții vătămate, a fost în imposibilitate de a duce modul de viață de pînă la accident, de a contribui la întreținerea familiei, or acesta are la întreținere trei copii minori, iar ca rezultat al accidentului rutier a avut el nevoie de întreținere și susținere din partea familiei. Totodată, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral acordat părții vătămate, instanța ținut cont că inculpatul la fel educă și are la întreținere copii minori, fiind tată solitar a doi copii minori.”*

Conform prevederilor art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc.

Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Mai mult, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura civilă. Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura civilă, în alt sens decât cel pe care îl propun recurenții, este o competentă și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și prin urmare, invocarea acestor chestiuni în recursul ordinar, la fel este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că, instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluție, din care motive recursurile ordinare urmează a fi respinse ca inadmisibile.

8. Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument

(Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare declarate urmează a fi respinse ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se resping ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Doroftei Roman în numele ÎM CIA „Transelit” SA și de către avocatul Tetelea Marcel în numele părții vătămate Rotarenco Ruslan împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Slivinski Nicolai xxxxxxxx*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion